

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú eljárás során a ügyvéd (1124 Budapest, Csörsz utca 41. MOM Park, Gellért Torony, Jalsovszky Ügyvédi Iroda), majd a másodfokú eljárásban a ügyvéd (1137 Budapest, Szent István krt. 18. III/1.) által képviselt Ügyfél Vélemény Vizsgálati Központ Kft. (1027 Budapest, Bem József utca 6. fszt.) felperesnek, a dr. Számadó Tamás jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. január 12. napján kelt 3.K.32.752/2016/12. számú ítélete ellen a felperes 13. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60 000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – az adóhatóság külön felhívására – 560 000 (ötszázhatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes olyan vállalkozásoknak vagy egyéni vállalkozóknak kínált ún. „Megbízható cég” tanúsítványt (a továbbiakban: Tanúsítvány), matricát és logót, amelyről vagy akikről, az általa alkalmazott jogvédett kereső szoftver alkalmazásával, negatív tartalmú kulcsszavakon alapuló szűrés alapján az interneten nem talált negatív véleményt.

Az alperes a Vj/108-44/2015. számú határozatában megállapította, hogy felperes 2014. decemberétől kezdődően tisztességtelen kereskedelmi és üzleti gyakorlatot tanúsít a „Megbízható cég” megjelölés alkalmazásával és az azzal kapcsolatos kommunikációjával. A jogsértés miatt - egyebek mellett - 7 millió forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte a felperest. Az alperes szerint a felperes a „Megbízható cég” megjelölést a megbízhatóság általános, - a fogyasztók

és az üzletfelek általi lehetséges - értelmezéséhez képest korlátozott szempontrendszer (kulcsszólistát) használó internetes keresések alapján állítja ki, ugyanakkor azt a látszatot kelti, hogy az szélesebb körű és megalapozottabb szempontrendszer alapján, egyedibb és összetettebb vizsgálati módszer eredménye. Az alperes elemezte a felperes, a vizsgálat alá vont vállalkozások és a végső célközönség, a fogyasztó kapcsolatrendszerét, a felperesi magatartás utóbbi kettőre gyakorolt hatásait. Meghatározta az áru fogalmát, a felperes érdekeltségének jellemzőit. Megállapította, hogy a magatartás alkalmas volt a fogyasztó üzleti döntésének megtévesztő módon való befolyásolásra, érzékelhetően rontotta a fogyasztók tájékozott döntési lehetőségét, ezért sérültek a 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) és b) pontjai, valamint a 6. § (1) bekezdés bg) pontja. Továbbá alkalmas volt arra is, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8. § (1) bekezdésébe ütköző módon megtéveszse és befolyásolja az üzletfelek gazdasági magatartását.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt a felperes terjesztett elő keresetet, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletével elutasított. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdésének alkalmazásával megállapította, hogy a felperes az eljárás során végig gyakorolhatta iratbetekintési, nyilatkozattételi és védekezési jogát. Az alperes a bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelte, e tekintetben a határozatát megindokolta. A felperes által hiányolt bizonyítékok (ügyfélvélemények beszerzése, illetve a fogyasztók percepciójának értékelése) nem hatottak ki a döntés érdemére, miután a felperesi magatartás, illetve a Tanúsítvány a felperes által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, ezek nélkül is értékelhető volt. Nincs relevanciája azon felperesi hivatkozásnak, hogy sem a fogyasztóvédelmi hatóság, sem pedig más uniós tagállami hatóság nem folytatott le hasonló ügyekben eljárást, miután az alperesnek a Fttv. alapján megalapozott hatásköre szerint a nemzeti jogszabályoknak megfelelően kell eljárnia, az alperesi hatóságot nem köti más hatóságok eljárásának hiánya vagy a más uniós tagállamokban kimutatható joggyakorlat. Miután az ügy érdemére kiható eljárásjogi jogszabálysértést az elsőfokú bíróság nem észlelt, a keresetben állított anyagi jogi jogszabálysértéseket vizsgálta. Kifejtette, hogy a Tanúsítvány mind horizontális, mind pedig vertikális dimenzióban értelmezhető, egyrészt felperes üzletfelei, másrészt pedig az üzletfelek végső fogyasztóinak szempontjából. Értékét a minősített vállalkozások fogyasztókat megcélzó kereskedelmi kommunikációjában való felhasználás adja, vagyis annak a lehetősége, hogy a Tanúsítvány által deklarált többletinformáció (a megbízhatóság) a fogyasztók üzleti döntéseit a vállalkozások javára befolyásolja. Alapvető piaci-közgazdasági evidencia az, hogy egy cégről kiállított kedvező (ráadásul „tanúsítványnak” nevezett), a megbízhatóságra vonatkozó minősítés érdemben befolyásolhatja a céggel kapcsolatosan a fogyasztó konkrét üzleti döntéseit.

A „megbízható” fogalom a szavak köznapi értelmében a fogyasztók szempontjából egy általános, komplex üzleti-piaci megbízhatóságot jelent. Önmagában a Tanúsítvány alapján a fogyasztók nem lehettek tisztában azzal, hogy felperes csak egy igen szűk körben, igen kevés szempont szerint vizsgálta a Tanúsítvány birtokosát (sőt, nem is közvetlenül a tanúsítvány birtokosát, hanem csak néhány, vele kapcsolatos véleményt). A keresőprogram nem alkalmas egy komplex szűrés elvégzésére, miután számos más módon is lehet negatív véleményeket artikulálni egy vállalkozással szemben, illetve egy vállalkozást nem csak a vele kapcsolatos, véletlenszerű gyakorisággal és objektivitással megjelenő internetes vélemények minősítenek. Nem tekinthető egzakt és komplex értékítéletnek a Tanúsítvány abból a megközelítésből sem, hogy az internet a mai világban valóban egyre erősebben nyer teret. A felperes egyáltalán nem vette figyelembe, hogy a fogyasztók nem kizárólag az interneten keresztül tájékozódhatnak, nem csak az interneten nyilváníthatnak véleményt. Az alkalmazott keresőszavak révén előállott eredmény egy nagyon szűk szempontok szerinti, felületes értékelésnek fogható csak fel, egyértelműen logikus és igazolható az

következtetés, hogy önmagában a felperes által használt keresőprogram nem biztosított olyan komplex és teljes körű vizsgálatot, amely megalapozottá tehetné a Tanúsítvány szerinti minősítést.

A Tanúsítvány egy olyan többlet-bizalmi elemet fogalmaz meg a fogyasztók felé, amely egyértelműen befolyásolhatja a fogyasztók ügyleti döntéseit. Azt a képzetet kelt(het)ji, hogy annak birtokosa a megbízhatóság egy általánosan elfogadott kritérium szerinti komplex vizsgálatán megfelelt, és ez a minőség folyamatosan fennáll a cég vonatkozásában. Holott, - a minőségbiztosítási rendszerek ismerete, alkalmazása és figyelembevétele nélkül - a Tanúsítvány csak egy pillanatnyi állapotot tükrözhetett egy adott időpontig, így egyáltalán semmiféle garanciát nem adhatott az adott társaság jövőbeli piaci-üzleti magatartására nézve. Ezt a szempontot csak egy komplex minőségbiztosítási rendszer alkalmazása biztosíthatná, ilyen szempontra pedig a felperesi vizsgálat egyáltalán nem terjed ki.

A reklámok valóságtartalmában fenntartás nélkül megbízó fogyasztó racionális fogyasztónak minősül. Nem várható el tőle, hogy a reklámok valóságtartalmának utánajárjon, azt még külön idő- és energiaráfordítással megpróbálja verifikálni, és az sem, hogy gyanakodjon, avagy ne bizzon az üzleti tisztesség követelményének az érvényesülésében, abban hogy a számára adott tájékoztatás igaz, pontos, egzakt. A Tanúsítvány egyértelműen még egy ésszerűen, tájékozottan eljáró fogyasztó esetében is alkalmas lehetett arra, hogy a fogyasztó ügyleti döntését befolyásolja. A fogyasztók ugyanis ebben az esetben egyáltalán nem lehetnek tudatában annak, illetve azt az információt nem ismerhetik meg, hogy a „Megbízható cég” minősítés mögött milyen eljárás, milyen minősítési rendszer áll. A fogyasztó a „megbízható” fogalom hétköznapi, illetve piaci jelentéséből indul ki, azt megfelelőnek és komplexnek vélelmezve. Ennek a megfelelőségnek és komplexitásnak pedig a felperesi eljárás egyáltalán nem felelt meg.

A felperes által folytatott tevékenység eredménye az, ami az üzletfelein keresztül elér a fogyasztókhoz és a fogyasztók megtévesztésére alkalmas lehet. Nyilvánvaló módon a felperessel üzleti kapcsolatba kerülő cégek nem a maguk belső használatára vásárolták meg ezt a szolgáltatást, hanem a fogyasztók felé irányuló kommunikációjukban kívánták azt felhasználni. Enélkül gazdaságilag irracionális, indokolatlan és logikátlan lenne felperes és az üzleti partnerei kapcsolata. Ezzel a felperesnek is tisztában kellett lennie, ezért közvetett módon, de felel a fogyasztók esetleges megtévesztéséért.

A megtévesztésre alkalmasság is alapja lehet a jogsértés megállapításának, ezért nincs szükség a megtévesztés tényleges bekövetkezésére utaló konkrét fogyasztói panaszok vizsgálatára, így nincs relevanciája sem az ilyen fogyasztói panaszok hiányának, sem pedig a felperes tevékenységével kapcsolatban kimutatható egyéb panaszok csekély számának. A fogyasztói panaszok hiányában is megállapítható a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás. Ugyanezen okból (a lehetséges hatás evidenciája okából) szükségtelen volt alperes részéről a fogyasztói percepciók vizsgálata. Köztudomású tények bizonyítására alperes nem köteles (köztudomású tény, hogy a megbízhatóság ígérete, demonstrálása befolyásolja a fogyasztók ügyleti döntéseit). A Tpv. 78. §-a alapján alkalmazott jogkövetkezmény körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy döntés Pp. 339/B. §-ának maradéktalanul megfelelt, a bírság nem tekinthető túlzottnak vagy aránytalanoknak.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelmében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte. Másodlagos kérelme - az elsőfokú bírósági eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítására irányult. Perköltséget igényelt. Állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ellentmondásos, hiányosan indokolt és okszerűtlen, továbbá számos, általa részletesen kifejtett és megfelelő adatokkal alátámasztott versenyjogi érve egyáltalán nem, vagy nem adekvát módon reagál. Megítélése szerint az elsőfokú ítélet érdemi megállapításai több okból jogszabálysértőek. Fogalmilag kizárt ugyanis, hogy a felperes a szóban forgó kommunikációjával az

Fttv. értelmében tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósíthat meg, így a kommunikációja nem értékelhető az Fttv. alatt. Az Fttv. alapján sem vonható felelősségre a Tanúsítványnak az ügyfelei általi használataért, mert a szolgáltatásainak a fogyasztók nem vásárlói, amelyből következően fogalmilag kizárt, hogy irányukba tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósíthatott volna meg. A Tanúsítvány kapcsán folytatott kereskedelmi gyakorlata nem volt alkalmas a fogyasztó üzleti döntésének befolyásolására, hiszen alappal nem feltételezhető, hogy az a fogyasztóra olyan erős hatással bírjon, amely a döntését befolyásolja. A Tpv. 8-10. §-ai értelmében az üzletfelek irányába megvalósított tájékoztatása egyértelmű és teljes körű volt, általuk teljes mértékben érhető üzenetekkel bírt, amely teljes egészében tartalmazta azokat a lényeges feltételeket, amelyek alapján a szolgáltatást potenciálisan vagy ténylegesen igénybe vevő vállalkozások objektíven eldönthették, hogy kívánnak-e szerződni a felperessel.

Az alperes az ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Fenntartva az Fttv. alkalmazása és a felperes felelőssége körében felhozott határozati érveit kiemelte, hogy a felperes kereskedelmi kommunikációja azért került az üzletfelek közötti kommunikációt szabályozó Tpv. és a fogyasztók felé történő kommunikációt szabályozó Fttv. hatálya alatt is értékelésre, mert – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította – a felperesi kereskedelmi kommunikáció mind horizontális, mind pedig vertikális dimenzióban értelmezhető volt. A Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontja és (1) bekezdése szerinti tilalomba azért ütközött a felperesi kereskedelmi kommunikáció, mert azt az üzenetet juttatta el az üzletfelei részére, hogy a Tanúsítvány mögött egy komplex vizsgálatot folytatott le, ami megtévesztő volt. A fogyasztók megtévesztése e folyamatban oly módon valósult meg, hogy a Tanúsítvány, illetve az arra utaló matrica az átlagfogyasztóban alaptalanul azt a képzetet keltette, hogy az azt feltüntető vállalkozás a megbízhatóság általános elfogadott kritériumaira irányuló vizsgálaton megfelelt, azt ténylegesen, objektív szempontok szerint kiérdemelte.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezésében a felperes azzal, hogy az ítéleti indokolás hiányosságát állította, az elsőfokú ítélet eljárásjogi megfelelőségét vonta kétségbe, amikor pedig az elsőfokú ítélet ellentmondásosságával és okszerűtlenségével érvelt, az ítéleti tényállás megállapításához szükséges bizonyítás bírói mérlegelését támadta. Miután a felperes jogorvoslati kérelme e tekintetben minden konkrétumot nélkülözött, a másodfokú bíróság csak azt vizsgálhatta, hogy megállapítható-e az ítélet indokolására vonatkozó szabályok nagyfokú megsértése, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése indokolt. Az elsőfokú ítélet tartalmazza a vonatkozó jogszabályokat, amelyeket az alperesi határozat felülvizsgálata során alapul vett. Az elsőfokú bíróság rögzítette a felperes keresetének kérelmi elemeit, a jogi indokolásban - a vitatott alperesi érveket egyenként számba véve - kiemelte azokat a körülményeket, melyek a döntését meghatározták, foglalkozott azzal, hogy a perben az Fttv. és a Tpv. irányadó rendelkezései szerint mely okokból volt jogszerű az alperes jogi álláspontja, azt mely okból tartotta – a felperes kereseti előadása ellenében és osztva az alperes érveit - elfogadhatónak. Mindezek alapján az elsőfokú bíróságot mulasztás nem terheli, ítélete valamennyi, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. § (1) bekezdésében megkívánt feltételnek megfelelt, annak hatályon kívül helyezésére nincs ok. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat és a felek perbeli nyilatkozatait az ítéletének indokolásából kitűnően figyelembe vette a tényállás megállapítása során. Nincs, és a felperes sem tudott megjelölni olyan iratot, amelynek tartamát iratellenesen rögzítette volna, de olyat sem, amely a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen értékelését jelentette volna. A felperes ezért a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján is sikertelenül hivatkozott az elsőfokú ítélet jogszerűtlenségére.

Az, hogy helyesen ítélte-e meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes nem sértette meg a keresetlevélben állított rendelkezéseket, az ítélet megalapozottságának, az eljárási jogi, illetve az anyagi jogi kérdésben adott ítéleti álláspont helyességének kérdése, amelyről az elsőfokú bíróság a törvényi tényállásban szereplő egyes fogalmak tartalmának helyes meghatározásával, a releváns jogszabályi rendelkezések kellő mélységű elemzésével alakította ki a jogi álláspontját. Érdemi érveit a másodfokú bíróság maradéktalanul osztotta, azok a kereseti előadást ismétlő fellebbezés folytán kiegészítésre nem szorulnak, ezért a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú ítéletet helyes indokaira utalással, a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperest a Pp. 78. § (1); (2) és 79. § (1) bkezdése értelmében kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére.

A sikertelenül fellebbező felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja, és 46. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2017. szeptember 27.

dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,

dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. bíró